

Bireysel Emeklilik Sisteminin Geliştirilmesi: Sonuçlar, Fırsatlar ve Beklentiler

Ali Haydar ELVEREN

Daire Başkanı

Özel Emeklilik Dairesi

Hazine Müsteşarlığı

"Bireysel Emeklilik Sisteminin Geliştirilmesi"

İktisadi Araştırmalar Vakfı

Güneş Sigorta Konferans Salonu

16 Haziran 2005

Neden Bireysel Emeklilik?

- Ek emeklilik gelirine duyulan gereksinme
- Ortalama yaşam beklentileri artıyor
- Doğum oranları azalıyor
- Genç nüfus yapımız yaşlanıyor
- Kamu sosyal güvenlik sistemleri yaşlanan nüfus nedeniyle ek finansal sorunlar yaşayacak
- Ülke olarak ve bireysel olarak geleceğin yaşlı nüfusuna fon birikimi sağlanması gereği

Sistemin Temel Özellikleri

- Kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı
- Bireylerin ve işverenlerin gönüllü katılımı
- Bireysel hesaplara dayalı
- Belirlenmiş katkı esaslı ve fonlu
- Katılımcının seçim hakkı
- Uzmanlaşma
- Vergi teşviği
- Etkin gözetim ve denetim
- Şeffaflık

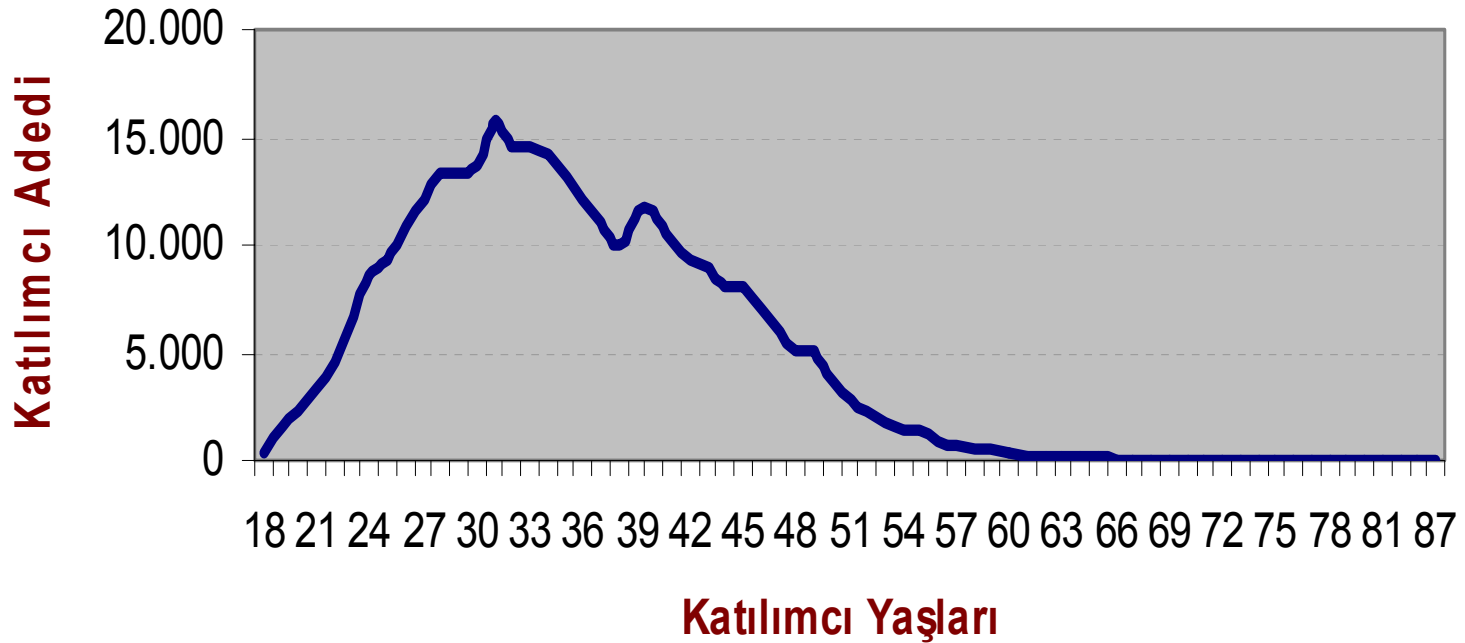
Genel Göstergeler İstatistikler

Genel Göstergeler

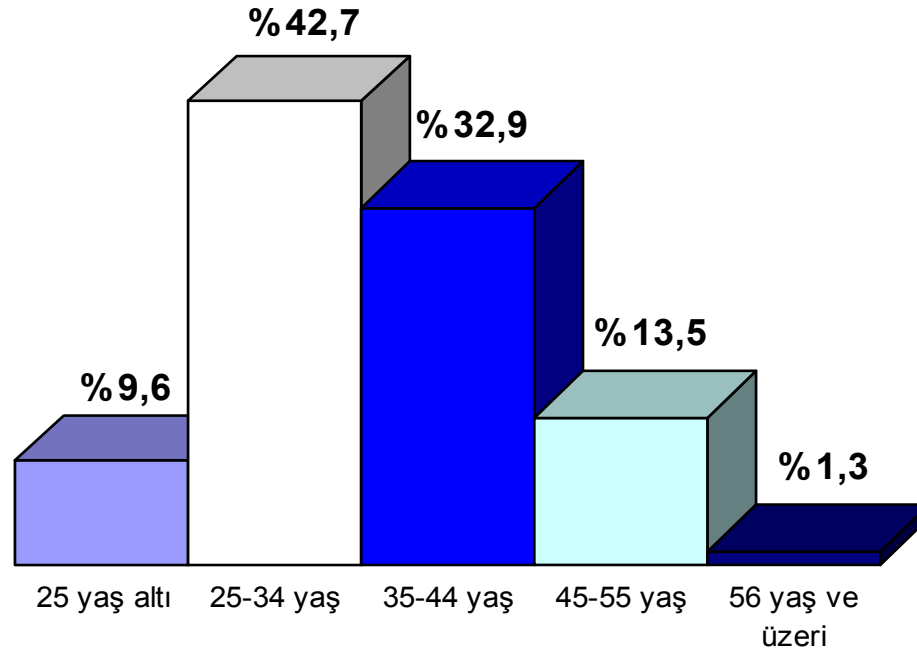
	13 Haziran 2005
Emeklilik Şirketi	11
Emeklilik Planı	696
Emeklilik Yatırım Fonu	83
Bireysel Emeklilik Aracısı	9,496
Katılımcılar	
Katılımcı Sayısı	481,499
Sözleşme Sayısı	506,262
Katkı Payı Üretimi (YTL)	
BES	475,188,568
Hayat Sigortalarından Aktarım	100,842,836
Toplam Yatırıma Yönlendirilen Fon (YTL) (Gelirler Hariç)	554,645,623

Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımı (31.12.2004)

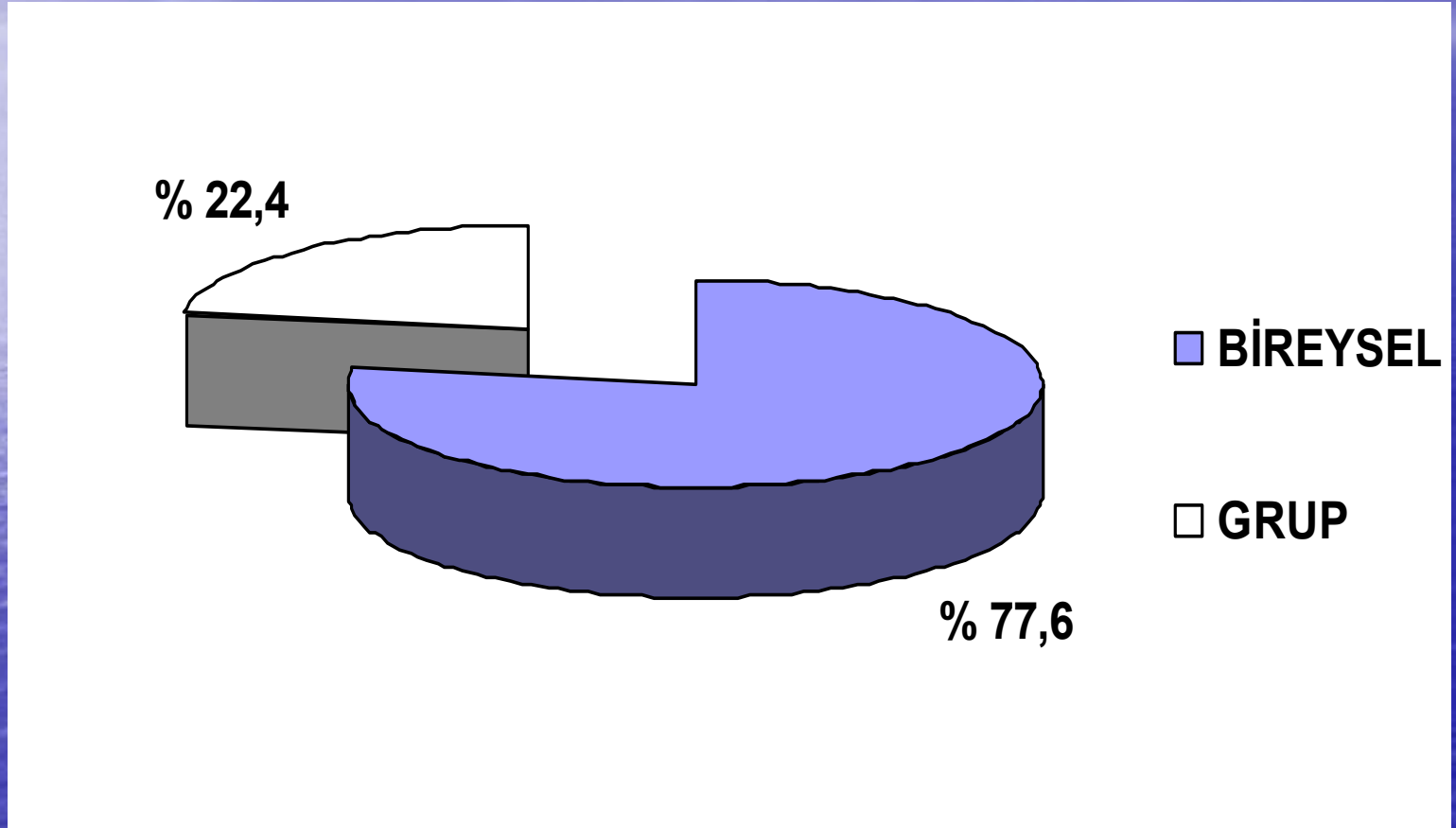
Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımı (Adet)

Katılımcıların Yaşlara Göre Dağılımı (13 Haziran 2005)

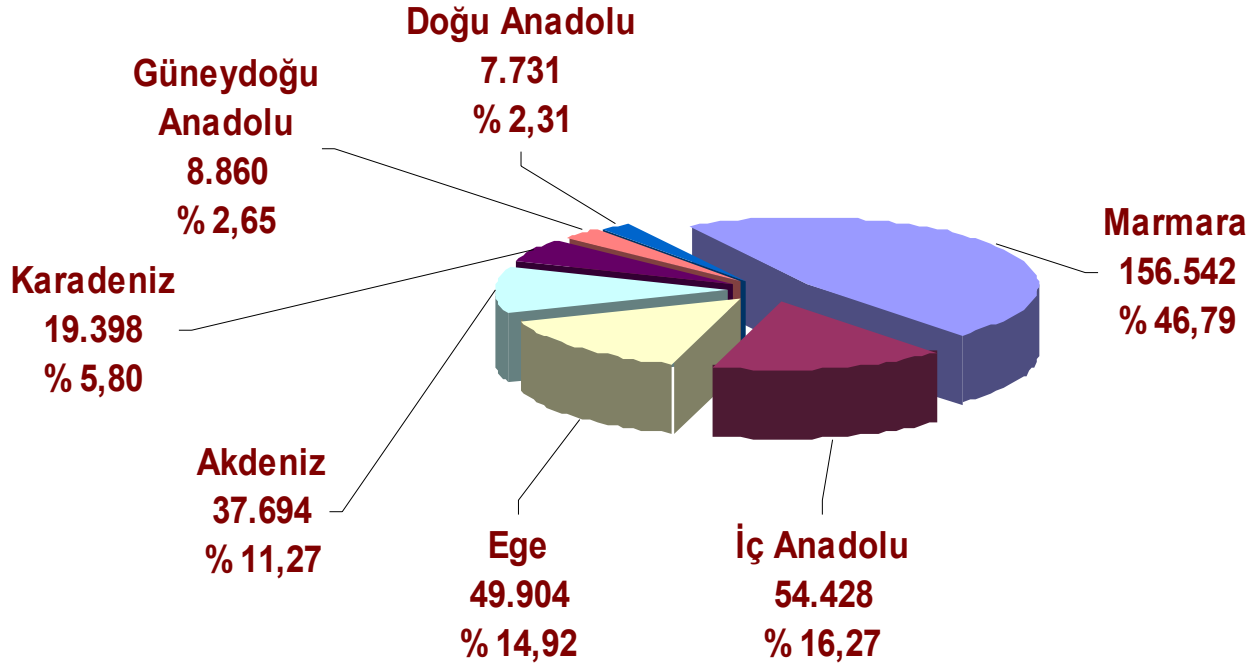

Ferdi ve Grup Emeklilik Sözleşmeleri (13 Haziran 2005)

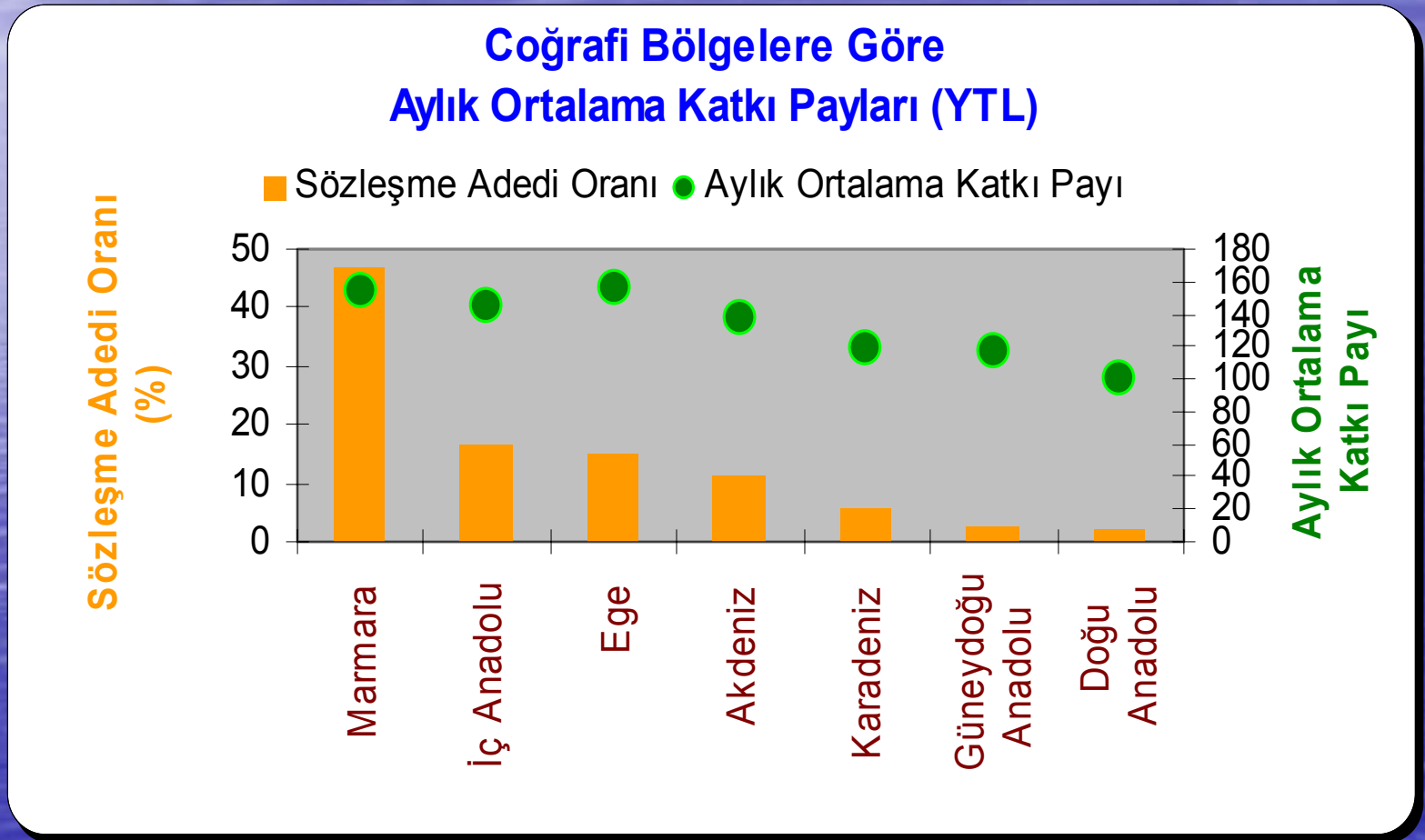

Sözleşmelerin Bölgelere Göre Dağılımı (31.12.2004)

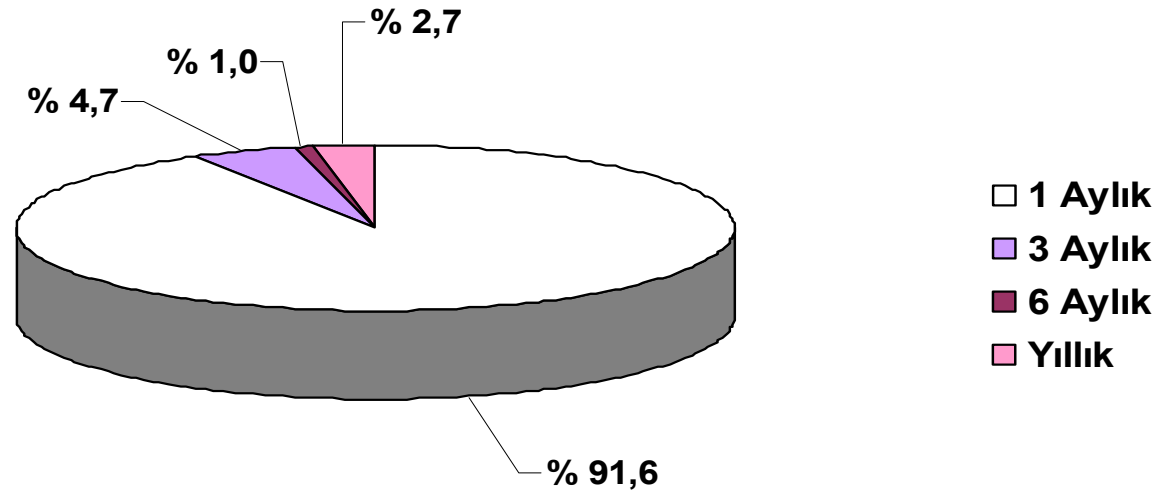
Sözleşmelerin Coğrafi Bölgelere Göre Dağılımı (Adet)

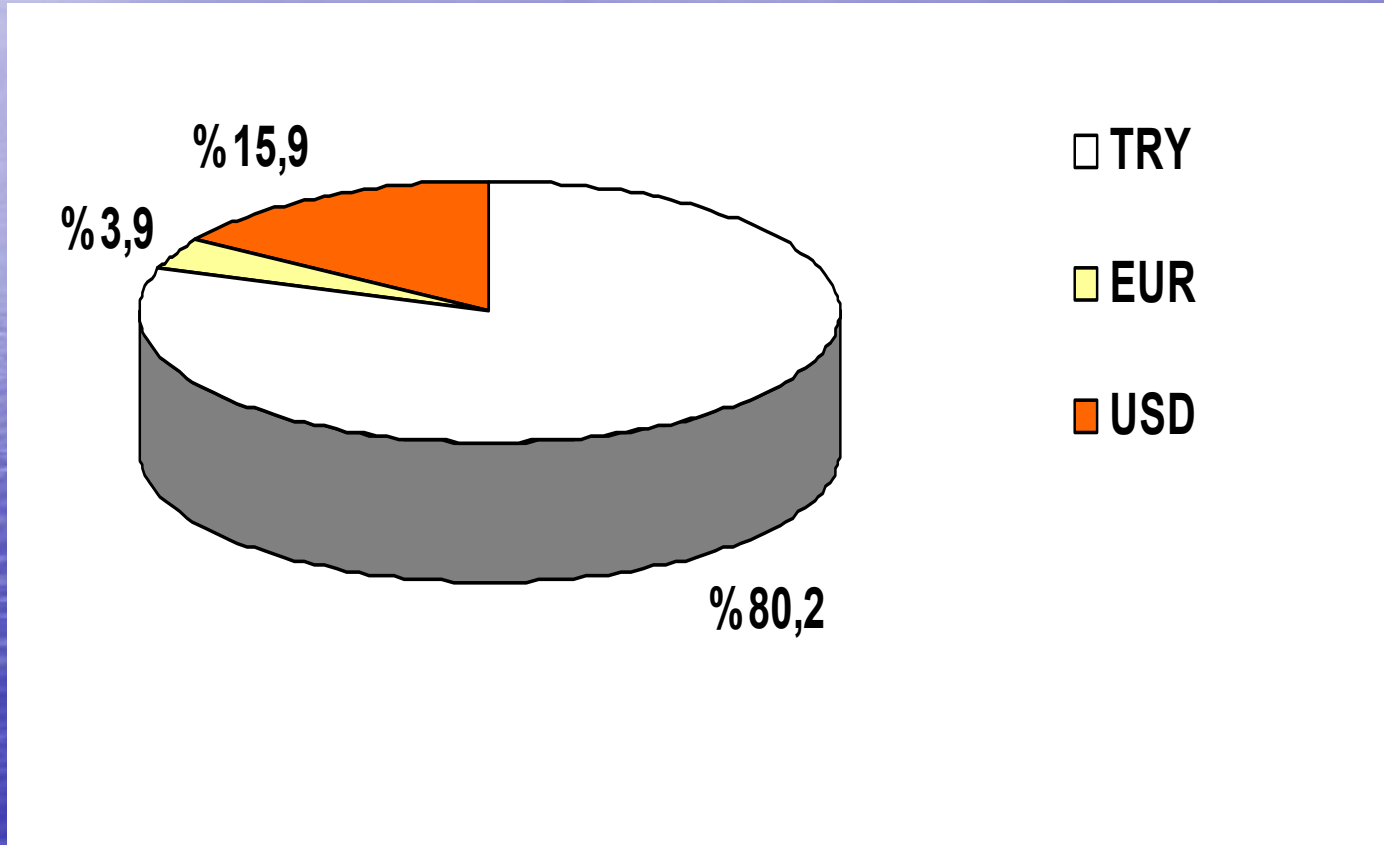
Bölgeler ve Aylık Ortalama Katkı Payları

Sözleşmelerinin Ödeme Periyoduna Göre Dağılımı (13 Haziran 2005)

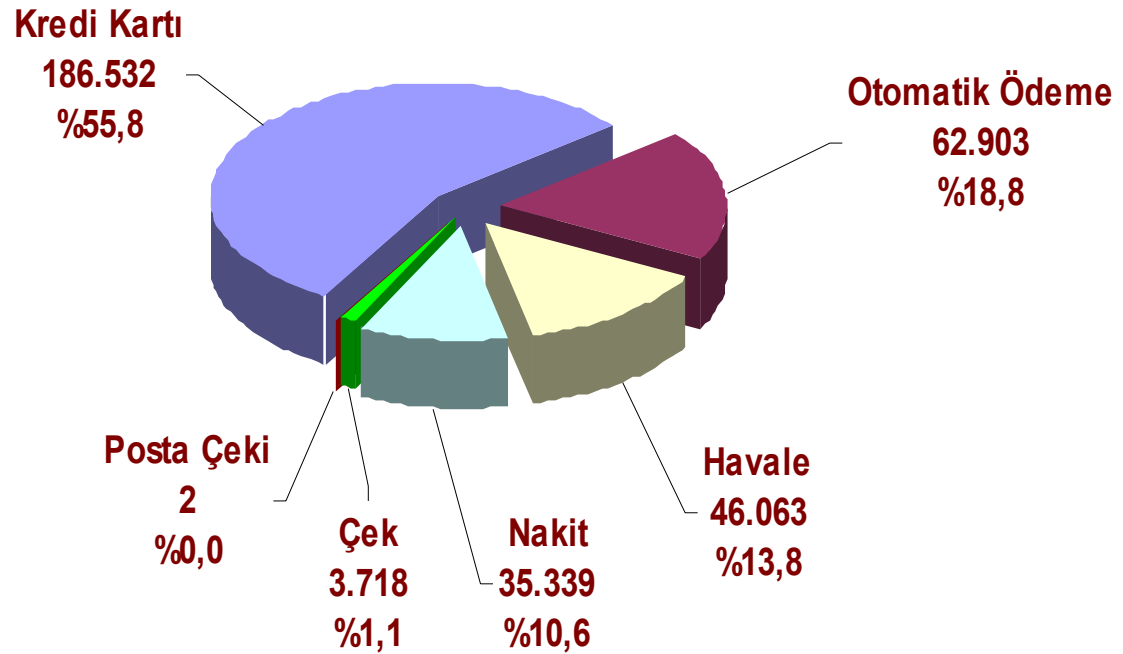

Sözleşmelerinin Para Cinsine Göre Dağılımı (13 Haziran 2005)

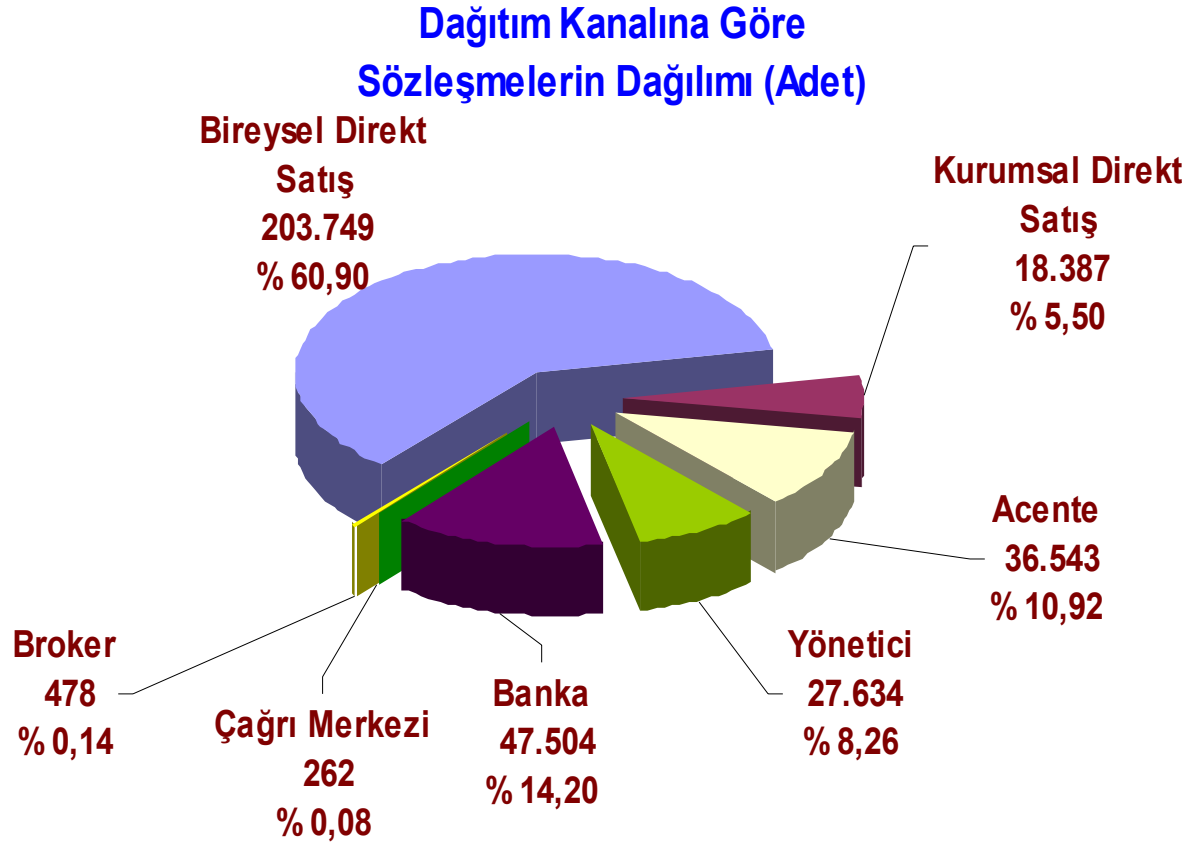

Sözleşmeler ve Ödeme Araçları (31.12.2004)

Sözleşmelerin Ödeme Enstrümanına Göre Dağılımı (Adet)

Dağıtım Kanallarına Göre Sözleşmelerin Dağılımı (31.12.2004)

Beklentiler-Gerçekleşenler İlk Sonuçlar

Katılımcı Sayısı ve Fon Tutarı

(31.12.2004 Sonu İtibariyle Tahmin ve Gerçekleşen)

- Katılımcı Sayısı

- İlk Yıl Tahmini : 287,500
- Katılımcı sayısı (31.12.2004) : 314,010
- Sözleşme Sayısı (31.12.2004) : 328,682
- Provizyonu alınan katılımcı sayısı : 332,268

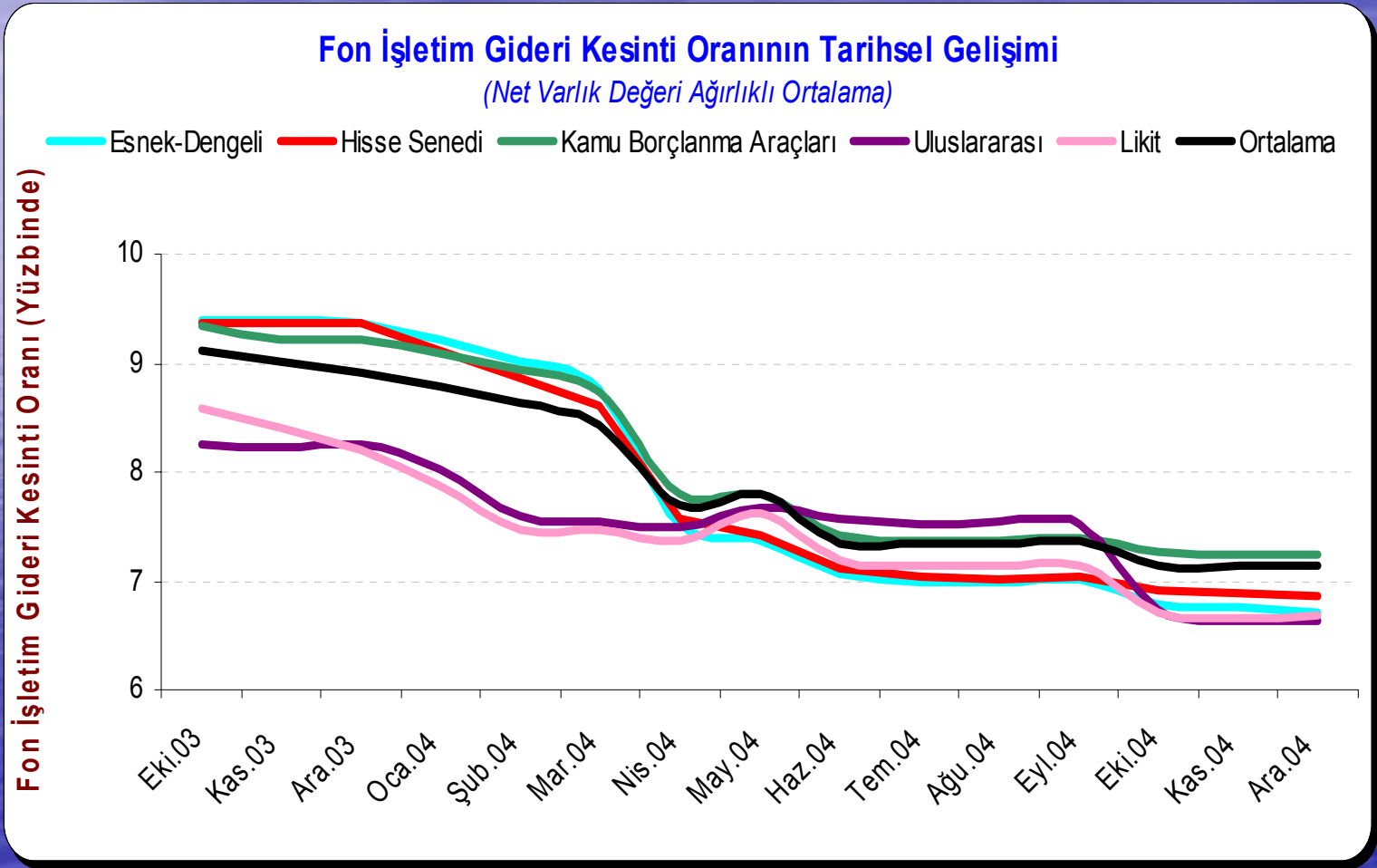
- Fon Tutarı

- İlk Yıl Tahmini : \$ 63 mio
- İlk Yıl Gerçekleşen : ~\$ 196 mio
 - Hayat Sigortalarından Aktarılan : ~ \$ 37 mio
- 13.06.2005 tarihi itibariye fon tutarı ~ 405mio \$

Piyasa Yapısı ve Şirketler

- Dinamik ve rekabetçi piyasa
- Piyasaya giriş maliyetleri yüksek
- Pazarlama ve ilk satış maliyetleri yüksek
- İlk yıllarda her büyüklükte şirket için zarar ve ek sermaye gereksinimi
- 5 yıl içerisinde 10 ile 15 şirket
- Gelecek yıllarda yeni girişler yerine mevcut şirketlerin ortaklık yapıları değişebilir
- Yabancı sermayeli uluslararası finans şirketlerinin yoğun ilgisi var

Rekabet: Fon İşletim Masraf Kesintisi

Sermaye Piyasasına Etkileri

	FON BÜYÜKLÜKLERİ (YTL)	FONLARIN İÇİNDEKİ HİSSE SENEDİ ORANI (%)	HİSSE SENEDİ FONLARINA YATIRIM YAPAN KATILMA BELGESİ SAHİBİ SAYISI
EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	574,272	11,14	117,350
A ve B Tipi YATIRIM FONLARI	27,570,513(*)	1,94	54,374(**)

(*) A Tipi fonlar 783.938 BİN YTL

() A Tipi Değişken Fonlara yatırım yapanlarda dahil edilmiştir.**

Kaynak: www.rasyonet.com

İç Borçlanmaya Etkileri

ORTALAMA VADEYE KALAN GÜN SAYISI			
	DIBS - YTL	DIBS - DÖVİZ	EUROBOND
EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI	357	282	2,439
A ve B Tipi YATIRIM FONLARI	197	186	1,594

İstihdama Etkileri

- Bireysel Emeklilik Aracıları
- Emeklilik Şirketlerindeki istihdam artışı
- Bankacılık sektöründeki istihdam daralmasını azaltıcı etkisi
- İŞKUR Özelleştirme Sosyal Destek Projesi ile doğrudan ek yeni istihdam
- Meslek edindirmeye yönelik AB hibeleri ve projeler

Kanun Deęiřiklięi Tasarısı Taslağı

Kanun Değişikliği Taslağı: Grup Emeklilik Planları

- alışan veya üyeleri adına
- Gönüllülük esasına göre
- İşverenin alışan adına katkıların tamamını veya bir kısmını ödeyebilmesi veya sadece grup sözleşmesine aracılık etmesi
- Grup emeklilik sözleşmesine taraf olunması
- Çalışanın veya üyenin adına yapılan katkıları hak etme koşulları
- Her gelir düzeyinden katılım
- Ölçek ekonomileri

Kanun Değişikliği Taslağı: Vakıf ve Sandıklar

- Vakıflar, sandıklar ve Őirketlerdeki emeklilik fonları
- Gönüllölük esasına göre
- Vakıf, sandık ve Őirketin yetkili organları tarafından usulüne uygun karar alması kaydıyla
- Üyelerin veya çalışanların haklarının kısmen, tamamen veya tekil olarak
- Hizmet süresi ve birikimler gibi kazanılmış hakların
- Azami 5 yıl içerisinde
- Vergisiz olarak aktarım

Kanun Değişikliği Taslağı: Vakıf ve Sandıklar

- Katılımcılar adına herhangi bir katkı payı ödenmeden de grup emeklilik oluşturulması
- Grup emeklilik planları
 - Sadece gruba dahil olanlar için
 - Gruba özel grup emeklilik yatırım fonları
 - Fon Yönetim Kurulunda grubun temsilcisi olabilir
- Bireylere yönelik emeklilik planlarına göre daha düşük masraf kesintileri
- Vakıfa aracılık dolayısıyla komisyon geliri
- Vergisel teşvikler

Kanun Deęiřiklięi Taslaęı: Emeklilik Gözetim Merkezi

- EGM'nin görev ve yetkilerinin tanımlanması
- Faaliyet alanları, sermaye yapısı ve organizasyon yapısının belirlenmesi
- Çeřitli mevzuatlarda EGM ile ilgili mevzuatın birleřtirilmesi
- Günlük gözetim ve denetim altyapısı
- Emeklilik faaliyetlerine ek olarak üstlenilecek dięer görevler

Kanun Deęiřiklięi Taslaęı: Dięer

- Tanımlar maddesinin revize edilmesi
 - Grup emeklilik
 - EGM
 - Bireysel emeklilik araçları
- Katılımcı işlem taleplerindeki gecikme halinde uygulanacak cezaların daha açık olarak düzenlenmesi
- Emeklilik plan tasdiklerinin zaman içinde kaldırılmasına yönelik düzenleme

2005: Fırsatlar -1

- Mevzuat ve kurumsal yapının güçlendirilmesi
 - Vakıf ve sandıkların emeklilik benzeri faaliyetlerinin “aktüeryal yönden” gözetim ve denetim altına alınması, bu kuruluşların mali sistem içinde faaliyet göstermelerine olanak sağlanması
 - Kuruluş ve ruhsat süreçlerinde bürokrasinin azaltılmasına yönelik denetim ve düzenlemenin tek bir kamu kuruluşu tarafından yerine getirilmesi
 - Bireysel emekliliğinin potansiyelini dikkate alan, beklenen iş hacmi ile orantılı örgütlenme ve planlamanın gerekliliği

2005: Fırsatlar -2

- Uzun vadeli tasarruf potansiyelinin etkin kullanılmasında **hizmet sunumu açısından** bireysel hesaplara dayalı sistemler için seçenek olabilir:
 - Sosyal güvenlik reformunda bireysel hesaplara dayalı ikinci basamak emeklilik için altyapı
 - Vakıf ve sandıklar tarafından yapılan tamamlayıcı emeklilik programları
 - Bireysel hesaplara dayalı kıdem tazminatı fonu
 - Bireysel hesaplara dayalı işsizlik sigortası
 - Yıllık gelir sigortaları
 - Risk teminatlı (korunma amaçlı) hayat sigortaları